

Othman Alfredo. Musulman bilakatua



Soziologian lizentziatua, gazte mugimenduan eta euskalgintzan ibilia, duela urte batzuk islamera hurbiltzen hasi eta egun musulman praktikantea du Othman Alfredo Gomez-Cambroneru Kortazar (Bilbo, 1969), Othman izen arabiarra agiritan ere gehituta. Islamera iristeko bere ibilbide pertsonalaz eta nagusiki etorkinek osatua den komunitate islamikoaren kezke jardun du berarekin.

“Musulman izateak gaur eta hemen migratzailearen zama gainean eramatea dakar”



Jabi Zabala

@sarean

ARGAZKIAK: ARITZ LOIOLA

Jatorri moriskoa

“Moriskologiak Mantxako birraitonaren jatorri etnikoa ezagutzen lagundu zidan. Nire Gómez-Cambroneru abizenaren iturri moriskoa duela urte batzuk ezagutu ahal izan bainuen. Moriskoak kristau bataiatzera behartutako musulmanak ziren, bataioan izen islamikoa galdu eta izen-abizen kristauak erromantzez hartu behar izaten zituzten. Naturako elementuak izaten ziren, *Cerezo* edo *Manzano* adibidez, edo moriskoak nagusi ziren ofizioak, *Cambroneru* (saskigilea) kasu. Aitonak ezkutatatu egiten zuen abizen hori, maketo itxurakoa zelakoan, baina ni gaur egun harro nago nire jatorri moriskoaz”.

Alfredo gaztearen ibilbidea gazte mugimendutik pasatzen da...

Lehenengo, aiton-amonek galdutako euskara berreskuratu behar izan nuen, umetan Madrilen bizi izan bainintzen urte batzuetan. Buelatu eta euskaltzaletasuna gogor piztu zitzaidan. Gazte, okupazio eta ikasle mugimenduetan ibiltzeak markatu ninduen, heziketa sozio-politikorako ingurune aproposa izan zen hura, bizia eta trinkoa. Garai hartan *Martxa eta borroka* leloari lotuta bizi izandakoa egun Europan topatzea gaitza da, herri txiki eta berezi batean bizi izan gara.

Nolakoa izan zen musulman bihurtzeko zure bidea?

Kristautasun katolikoa praktikatzan duen sei neba-arrebako familia batean seme nagusia naiz eta heziketa kristau katolikoa jaso nuen. Nerabezaroan, gogoan dut islamaren profeta den Aisarekin [Jesusekin] amets egin nuela eta islamaren berri zuzena eman zidan *The Message* filmak. Orduan eliza katolikoa- ren jokabide politikoarekiko desadostasunak eta doktrinari buruzko zalantzak

handitu zitzaizkidan. Praktika erlijio- soa eten nuen, kristautasunaren adarren ezagutza sakondu bitartean. Gero, soziologia ikasketak egitean erlijioaren eta sinesmenaren ondorioei buruzko ikuspuntu batzuk ezagutu nituen, tartean Max Weber-ek kapitalismoaren sorreran erlijioak izandako eraginari buruzko ikerketak eta historiako lehenengo soziologotzat har daitekeen Ibn Khaldun Al Andaluseko pentsalariarenak.

Noiz bihurtu zinen erabat musulman?

Nire burua musulmantzat jotzen hasi eta 34 urterekin *shahada* edo fedearen testigantza egin nuen. Geroztik musulman bezala bizitzen ikasi eta horretan ahalegindu naiz. Birritan ezkondua naiz; bigarren emaztearekin hiru seme-alaba izan ditut.

Etorkin askorekin duzu harremana. Soziologo musulman moduan ikuspegi berezia lortu duzu etorkin musulmanen pentsamoldeak ulertzeko?

Soziologo legez, komunitatearen gaiak “barrutik eta neure larrutan” bizitzeko aukera daukat, eta esan beharra dago



hori oso aberasgarria dela errealitate jakin bat aztertzea hurbiltzen den gizarte arloko ikerlari batentzat. Gure komunitatearen kide gehienak etorkinak eta etorkinen ondorengoak dira. Musulman izateak gaur eta hemen migratzailearen zama gainean eramatea dakar. Eta horrek etorkinak ez garen musulmanengan ere eragina dauka, izan ere, benetako komunitate sozioespirituala izateko gure anai-arreben arazoak gizarteratu behar ditugu; osterantzean, ez gara benetako musulmanak. Herri-erakundeek, sarri, gure eskaera eta beharrianak “etorkinen arazo-multzoan” sartzen dituzte, batzuetan modu kontzientean ez bada ere, nahiz eta fenomeno hori gero eta gutxiagotan ematen den.

Zerk atsekabetzen ditu hemengoon ohi-tura eta jarretatik?

Gaur egungo gizarte postmodernoaren espiritualtasunik ezak eta indibidualismoak dakarren gizarte harremanen haustura dira gure gizartearen ezaugarri zailenak gure komunitatearen kide askorentzat, izan ere, haietako asko oraindik gizarte harreman sendo eta

“Gizarte postmodernoaren espiritualtasunik ezak eta indibidualismoak dakarren gizarte harremanen haustura dira gure gizartearen ezaugarri zailenak gure komunitatearen kide askorentzat”.

aberatsak dituzten herrialdeetatik due-la gutxi heldutakoak dira eta haiekin iritziak alderatzeko aukera izaten dudan, sarritan agertzen da kontu hau. Nik, oster, gure herrian duela belau-naldi bat kontuak nahiko desberdinak zirela esaten saiatzen naiz, batez ere, familiaren antolaketari eta auzokoen arteko harremanei dagokienez, baina sinesgaitz egiten zaie.

Meskiten aurkako arbuio adierazpen batzuk eta, are, eraso batzuk izan dira. Nola interpretatzen dituzu?

Europako mendebaldean orokorra da islamarekiko eta musulmanekiko mesfidantza, arrazoi historikoak direla medio, Al Andalusen lurralde osoan eta Europako hego-mendebaldean islamaren praktikak lagatako ondarearen eta haren debekuak eragindako zaurien ondorioz. Iberiako herri edo nazio guztietan,

bakoitzean bere neurrian, hori ematen da eta kolonizazioaren inguruko trauma-gek gehi etorkin musulmanen ekarpen soziokulturalaren kudeaketa bidegabeak handitu dute mesfidantzazko harremana.

Zer nolako ekimenak behar dira loturak ezartzeko eta daudenak indartzeko?

Bizitza pertsonala eta publikoa antolatzeke estrategia berriak behar dira. Oso garrantzitsua da gure auzoetan baten gaituena lehenestea eta bereizten gaituena aukera gisa eta ez arazo-iturri bezala jartzea. Institutuzioak gure komunitatearen beharrian, arazo eta eskaeren kudeaketa “hemengo” arazoa direla ohartzen hasiak dira. Esate baterako, Eusko Jaurlaritzak Ados Aholku Batzordea sortu berri du EAEko islamiar komunitatearekin erakundeek dituzten harremanak modu bateratuan antolatzeko. Giza Eskubideen Zuzendaritzako arduradunek, gizarte arloko ikerlaria eta musulmana naizenez, Ados Batzorde horren kide izendatu naute. Bertan, aitortu behar dut ez naizela inoren ordezkari, aholkulari boluntarioa baizik. ■